

Toelichting ontwerp Buitendijks Parkeren Medemblik – het ‘Blikveld’

In de Centrumvisie Beeldkwaliteit Medemblik (Urhahn, 2020) is de noordflank van Medemblik, buiten de Westfriesche Omringdijk en gemeentegrens, aangewezen als locatie om de parkeerdruk in de oude binnenstad te verlichten.

Op deze locatie is achter de dijk een halfverhoogd grondlichaam aanwezig met daarop een kleine parkeerplaats, daarbij het Toeristisch Overstap Punt (TOP) Lely, verder een grondoverslag van Deme/deVries-vdWiel en een onderstation van Liander. Daarnaast een graslandperceel, aangekocht door de gemeente Medemblik, en het buitentalud van de Westfriesche Omringdijk, eigendom van HHNK en verpacht aan een schapenboer.

Geconstateerd is (door Gemeente en Provincie) dat deze locatie veel meer potentie heeft dan alleen een parkeerplaats. Ten eerste zou het een onderdeel moeten gaan vormen van de integrale recreatieve groenstructuur rond de stad Medemblik. Ten tweede zou het de positie aan het IJsselmeer moeten benutten als toeristisch/recreatief belevingspunt, mede in het kader van de Visie IJsselmeerkust. Deze gecombineerde hogere ambitie is de basis van het ontwerp.

Daarbij is Liander bezig met vernieuwen van haar onderstations en zal hier een nieuw gebouw oprichten, naast, en ter vervanging van het bestaande. Ook zijn met Deme/deVries-vdWiel gesprekken gaande over verplaatsen van de grondoverslag naar elders aan de Zuiderdijk. Hierdoor is het mogelijk het zicht op de bestaande landmarks als de Bonifaciuskerk en het Lelygemaal te verbeteren, en daarmee de kwaliteit van de locatie al in basis te verhogen als uitgangspunt voor een inrichting die de potenties van deze locatie ten volle benut.

Op deze locatie komen drie verhalen/geschiedenissen bij elkaar. Ten eerste de Zuiderzee als historisch vaarwater, ten tweede de historische stad Medemblik als noordkaap van WestFriesland, ten derde de Wieringermeerpolder als eerste deel van de Zuiderzeewerken. Fysiek komen deze werelden samen in het punt waar de Zuiderdijk aansluit op de WestFriesche Omringdijk. Hier is in het ontwerp een landmark voorgesteld en ontworpen, de ‘Blikvanger’, als zicht- en informatie-element, gebaseerd op het oude navigatie- en landmeetinstrument ‘de Hollandse Cirkel’ uit de gouden eeuw. Dit horizontale landmark is maximaal gericht op beleving van de genoemde drie werelden of landschappen en de genoemde bestaande verticale landmarks daarin.

Naast dit centrale element zelf is het genoemde halfverhoogde grondlichaam getransformeerd tot een groene multifunctionele openbare ruimte, het ‘Blikveld’, als groen plein voor de stad, waar vrijmarkten en kleine evenementen kunnen worden georganiseerd. Parallel hieraan zijn ook in de andere segmenten van de Blikvanger toevoegingen aan de openbare ruimte voorgesteld, zoals een vlonderpad en aanlegsteiger in het water, en groen- en zitelementen in de oude stad. Voor de nog iets ruimere context zijn voorstellen opgenomen voor ommetjes over de dijkkruin naar het Lelygemaal, langs de Westfriesche Vaart en naar molen de Herder. Hierbij dient te worden afgestemd en gebruik gemaakt van nieuwe ontwikkelingen, zoals aanpassing van de aansluiting Zuiderdijkweg op de Medemblikkerweg.

De parkeerplaats zelf is gerealiseerd in het lage graslandperceel, bereikbaar vanaf de Zuiderdijkweg en landschappelijk ingepast met rietzones en schelpenpaden, die passen bij het buitendijkse karakter en de voormalige zeebodem als ondergrond. De rietzones dienen tevens een waterzuiverend en ecologisch doel, als stapsteen in de ecologische groenstructuur tussen noordelijk Westfriesland en de IJsselmeerkust. Het westelijk deel van het graslandperceel wordt ingericht als open veld met versterkte grasmat, ten behoeve van overloopparkeren of grotere evenementen. Een separaat oostelijk deel ten slotte, ter plaatse van het huidige grondoverslagpunt en Liandergebouw, wordt ingericht als oplaadlocatie voor elektrische voertuigen en als standplaats voor touringcars. Passende opgaande beplanting zorgt voor goede landschappelijke inpassing van de touringcars, in combinatie met landschappelijke inpassing van het nieuwe onderstation.

De parkeerplaats is bereikbaar via meerdere looproutes, vanuit de oude binnenstad en de westelijke stad, via het nieuwe landmark en over het buitentalud van de WestFriesche Omringsdijk. Deze dijk krijgt daarbij haar oude steenbekleding terug, die het buitendijkse karakter verder versterkt en tevens de biodiversiteit verder verhoogt. Geïntegreerde verlichting van het landmark en halfhoge verlichting van de trappen en paden zorgen voor sociaal veilige looproutes van en naar de parkeerplaats. Naast wandelpaden worden ook fietspaden vanuit de drie zijden naar het landmark geleid. Deze zal als shared space ook voor fietsers stapvoets te betreden zijn, en daarmee functioneren als vernieuwd opstappunt en TOP voor regionale recreanten en toeristen.

Hiermee realiseert Medemblik niet alleen de gezochte verlichting van de parkeerdruk in de binnenstad. Het vervolmaakt bovendien haar structuur van integrale groene buitenruimtes en voegt ten slotte een toeristisch icoon toe op de rand van het IJsselmeergebied, dat de stad nog beter op de toeristische kaart zal zetten.